

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Gunnstein Bakke
Telefon: 99105452
Seksjon: Utviklingsseksjonen
Vår referanse: 16/3461
Deres referanse:
Vår dato: 21.10.2016
Deres dato:

Att:

**FORELØPIG SVAR PÅ BESTILLING OM VURDERING AV BEHOV FOR
ENDRINGER I FORSKRIFT OM FISKE MED BUNNREDSKAP I NORGES
ØKONOMISKE SONE, FISKERISONEN VED JAN MAYEN OG I
FISKEVERNSONEN VED SVALBARD.**

I brev av 8.juni 2016 ble Fiskeridirektoratet bedt om å vurdere behov for endringer i forskrift om fiske med bunnredskap i Norges økonomiske sone, fiskerisonen ved Jan Mayen og i fiskevernsonen ved Svalbard. Konkret er vi bedt om å vurdere om skillet mellom eksisterende og nye fiskeområder er hensiktsmessig i de nordligste områdene. Skillet er fastsatt i forskrift om fiske med bunnredskap og fiske med trål på større dyp enn 1000 meter er forbudt. Områdene grunnere enn dette er definert som eksisterende fiskeområder.

Havforskningsinstituttet samler data om bunndyr gjennom økosystemtoktene. Bunndyr opptrer som bifangst i trålen som benyttes på prøvestasjonene. Art og mengde registreres for hvert hal i tillegg til halets posisjon. Stasjonene prøvetas så vidt mulig hvert år og er fordelt utover hele Barentshavet og rundt Svalbard. De dekker dermed hele det aktuelle området. Det er ingen andre tokt som dekker hele området på samme måte og det er heller ingen andre institusjoner som har tokt med så stor geografisk dekning. Data fra økosystemtoktene omfatter arter som er regnet som sårbare på grunn av at blant annet størrelse og form gjør at de skades og/eller fanges av en trål. Sjøfjær og svamp er eksempler på slike og sårbareheten gjelder på individnivå. MAREANO har nylig avsluttet et tokt hvor en rekke områder langs en linje fra Bjørnøya til Kong Karls land er kartlagt. Områdene omfatter arealer som er mye fisket og områder som ikke eller i mindre grad er brukt. Noen data vil bli tilgjengelige i tide til at de kan benyttes i det arbeidet som skisseres nedenfor.

Data fra økosystemtoktets stasjoner gir et klart inntrykk av områder hvor sårbare arter opptrer i større tettheter enn ellers. Når dette ses opp i mot dybdeforholdene så er det klart at det finnes områder hvor for blant annet sjøfjær og svamp opptrer grunnere enn 1000 meter vest, nord og øst for Svalbard. Sammenlignet med forholdene lengre sør så er det sterke indikasjoner på at flere av disse områdene ligger slik til at det er mulig å drive fiske med trål der. Lengre sør opptrer blant annet sjøfjær også i områder som ikke er så relevante for fiske med trål for eksempel i kontinentalskråningen selv om de vokser grunnere enn 1000 meter.

Dagens skille mellom eksisterende og nye fiskeområder er dermed mest sannsynlig ikke hensiktsmessig i de nordligste områdene.

Fiskeridirektoratet har i møte med Havforskningsinstituttet 21. og 22. september 2016 sett nærmere på hvordan arbeidet med en revisjon av dagens skille kan legges opp. I det følgende gis en innledende orientering om hvordan vi ønsker å arbeide videre med en revisjon av skillet på 1000 meters dyp i de nordligste områdene.

I områdene som omfattes har det vært fisket i flere tiår. Vi har data tilbake til 1970 som viser dette. Fiskeriene har foregått vest, nord og øst for Svalbard når isforholdene har gjort det mulig. Intensiteten har variert mye og tilgjengelighet til områdene og markedsforhold har påvirket hvor fisket har foregått og i med hvilken intensitet. Når vi ser på den historiske bruken av området så er det ingen holdepunkter for å si at det er klimaendringer og ismelting i de senere årene som alene har åpnet området for fiske.

Nye GIS verktøy gjør det mulig å fremstille forskjellige data på en oversiktlig måte. Vi ønsker å ta i bruk slike verktøy i revisjonen og de nødvendige ressursene er tilgjengelige i direktoratet og på Havforskningsinstituttet. Første skritt i arbeidet vil dermed være å skaffe frem relevante data og tilpasse dem til et GIS format. Fiskeriaktivitet, biologi, batymetri og oseanografi vil stå sentralt. Neste skritt vil være å sette i gang en foreløpig GIS analyse og se hvilke foreløpige konklusjoner som kan trekkes ut av det.

Deretter ønsker vi å invitere næringen til dialog med sikte på å få frem relevante data som de besitter. Skippere som har fisket i områdene har mye informasjon vi tror kan være relevant. Vi ønsker å kartlegge hva som finnes og se hvordan vi kan nyttiggjøre oss det. Områder med mye bifangst av for eksempel svamp og sjøfjær er relevante å få kunnskap om. Områder som av andre årsaker har vist seg uegnet for fiske vil vi også ønske å få vite noe om. Hvis næringen vil stille data til disposisjon for oss så vil vi kunne fremstille dem i anonym form ved hjelp av GIS verktøy.

Siden vi ønsker å komme frem til en anbefaling som er basert på et bredest mulig kunnskapsgrunnlag så er det relevant å gå bredt ut. Vi vil derfor undersøke med relevante institusjoner utover Havforskningsinstituttet om de sitter på data vi kan bruke. Som ledd i planleggingen av MAREANO kartlegging rundt Svalbard ble det arrangert workshop med bred deltakelse fra forskjellige fagmiljøer. Det kan bli relevant å vurdere om vi skal gjøre det samme i dette arbeidet. Målsettingen vil i tilfelle være å få oversikt over data som kan være relevante og deretter få dem presentert slik at de kan benyttes i GIS.

Deretter vil vi arrangere en GIS workshop der data gjennomgås med sikte på å identifisere forslag til ny grense.

Ut i fra data fra økosystemtoktene er det grunn til å forvente at det kan være områder inne i det som blir foreslått definert som eksisterende fiskeområder som kan være sårbare av forskjellige årsaker. Langs kysten av fastlandet er til sammenligning korallområder gitt særskilt beskyttelse. Denne tilnærmingen kan tenkes å bli aktuell også i de områdene vi skal se på nå når forslag skal utarbeides.

Med utgangspunkt i møtet med HI 21. og 22. september og interne diskusjoner hos oss så er det realistisk å presentere forslag i løpet av våren/tidlig sommer 2017.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Gunnstein Bakke
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

KOPPI

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Kopi til:

Dagfinn Lilleng

Havforskningsinstituttet

Postboks 1870

5817 BERGEN

Nordnes

Havforskningsinstituttet

Postboks 1870

5817 BERGEN

Nordnes

Modulf Overvik

Nærings- og fiskeridepartementet

Ingrid Vikanes

Trond Ottemo

KOPPI